

امام‌شناسی

(جلد دوم)
بخش عصمت

درس‌های امام‌شناسی حوزه علمی قم
حجت الاسلام و المسلمین استاد حسین گنجی «دامت برکاته»

مجمع جهانی شیعه‌شناسی

گنجی، حسین، ۱۳۳۳ -

عنوان و نام پدیدآور: امام‌شناسی/ حسین گنجی؛ تحقیق و تدوین مجید فولادی.

مشخصات نشر: قم: مجمع جهانی شیعه‌شناسی، ۱۳۸۶ - مشخصات ظاهری: ج.

شابک: ج. ۱: ۱-۹۴۲-۰۰۴-۰۹۷۸-۹۶۴؛ ۱۴۰۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۲-۰۰-۶۱۶۴-۹۷۸-۶۰۰

یادداشت: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۲) (فیا). یادداشت: ناشر جلد دوم آشیانه مهر است.

یادداشت: کتابنامه.

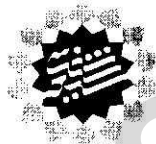
مندرجات: ج. ۱. مبادی امام‌شناسی، علم امام، ولایت تکوینی و کتاب‌شناسی. ج. ۲. بخش عصمت

موضوع: امامت موضوع: ولایت

شناسه افزوده: فولادی، مجید شناسه افزوده: مجمع جهانی شیعه‌شناسی

رده بندی کنکره: ۱۳۸۶ ۸ الف ۹ ی ۲۲۳ BP رده بندی دیویی: ۴۵/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۸۲۹۰۰۲۲

مجمع جهانی شیعه‌شناسی

شناسنامه کتاب:

نام کتاب:	 امام شناسی (جلد دوم)
نام مؤلف:	 حجت الاسلام والمسلمین استاد حسین گنجی
تقریر:	 مرحوم حجت الاسلام والمسلمین سید محسن سجادی رحمته الله
ناشر:	 انتشارات آشیانه مهر
ویراستار:	 سیدعلی محمد محمودیان
حروفچینی:	 مهدی لطفی مرام
صفحه‌آرا:	 محمدابراهیم ناظری
تعداد صفحات:	 ۳۶۴ ص
چاپخانه:	 کلها
نوبت و تاریخ چاپ:	 اول
تیراژ:	 ۳۰۰۰
قیمت:	 ۱۴۰۰۰ تومان
شابک:	 ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۶۴-۶۷-۰

قم - ۴۵ متری عمارت یاسر - پلاک ۹۰ - ص پ ۶۴۴-۳۷۱۵۸ تلفن: ۳۷۷۱۳۷۷۳-۳۷۷۵۶۰۹۲-۳۷۷۱۳۷۷۴-۳۷۷۱۳۷۷۴ دورنگار: ۳۷۷۱۳۷۷۴

کلیه حقوق چاپ برای مجمع جهانی شیعه‌شناسی محفوظ است.

فهرست مطالب

۲۳.....	مقدمه استاد انصاری بویراحمدی
۲۴.....	روش های بحث پیرامون مسئله امامت
۲۴.....	مسائل مطرح در روش اول امام شناسی

بخش اول: مبادی عصمت / ۲۷

۲۹.....	عصمت و جایگاه آن
۲۹.....	تعریف عصمت
۳۰.....	واژه های قرآنی عصمت
۳۰.....	تعریف عصمت در روایات
۳۰.....	عصمت در اصطلاح علم کلام
۳۱.....	موارد عصمت
۳۲.....	صاحبان عصمت
۳۲.....	انواع عصمت
۳۳.....	عصمت امام زادگان عظیم الشان
۳۳.....	تفاوت دو عصمت

- مرتبۀ نازلۀ عصمت ۳۴
- عصمت مطلق، عصمت نسبی ۳۵
- عصمت در باقیماندهٔ عمر ۳۶
- عصمت از تمام گناهان ۳۶
- عصمت از لغزش‌ها ۳۶
- بهترین عصمت‌ها ۳۶
- منشأ عصمت ۳۷
- دیدگاه علمای شیعه پیرامون عصمت ۴۰
- جایگاه عصمت نزد علمای اهل سنت ۴۱
- عصمت مطلق ۴۲
- عصمت در امور اختیاری ۴۲
- پیامبر کافرا ۴۳
- نسبت‌های ناروا به انبیاء الهی ۴۳
- معادل سازی واژه‌ی عصمت! ۴۴
- نتیجۀ این اشتباه بزرگ! ۴۴
- حقیقت ماجرا! ۴۵

بخش دوم: ادله‌ی عصمت / ۴۷

- ادله‌ی عصمت ۴۹
- فصل اول: عصمت در آیات قرآنی ۵۰
- عصمت ملائکه در قرآن ۵۰

عصمت انبیاء الهی در قرآن.....	۵۱
عصمت امامان معصوم علیهم السلام در قرآن.....	۵۲
۱. آیه امامت.....	۵۲
فرق نبوت، رسالت و امامت.....	۵۷
امامت انتصابی است نه انتخابی.....	۵۷
تشخیص ظلم و ظالم.....	۶۰
عصمت لازمی امامت.....	۶۱
اختلاف نظر علمای شیعه با اهل سنت.....	۶۲
اطلاق آیه دلیل مهم دیگر.....	۶۳
برداشت حداقلی.....	۶۴
۲. آیه مباهله.....	۶۵
اعتراف علمای اهل سنت.....	۶۷
جمع‌بندی این دسته از روایات.....	۶۸
کثرت شباهت‌ها و اشتراکات.....	۶۹
امیرالمؤمنین علیه السلام برتر از انبیاء.....	۷۰
شباهت اهل بیت علیهم السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله	۷۲
۳. آیه تطهیر.....	۷۳
کلمات کلیدی آیه تطهیر.....	۷۳
انواع اراده‌ی الهی.....	۷۵
دفع یا رفع.....	۷۶
انواع رجس.....	۷۸

- معنای رجس در روایات ۷۹
- کمال و گستردگی طهارت اهل بیت علیهم السلام ۸۰
- نتیجه‌ی حقیقی ۸۱
- تفسیر تاریخی آیه تطهیر ۸۲
- نکات ناب آیه تطهیر ۸۴
- الف) شأن نزول آیه تطهیر ۸۴
- ب) حدیث شریف کساء جلوه‌ای از جلوه‌های آیه تطهیر ۸۵
- معجزه‌ی قرائت حدیث شریف کساء ۸۶
- صدور حدیث کساء در مکان‌های متعدد ۸۷
- نظر مراجع عظام تقلید پیرامون حدیث شریف کساء ۸۷
- ج) آیه‌ی تطهیر متعلق به همه‌ی امامان علیهم السلام است ۸۸
- همسران پیامبر صلی الله علیه و آله خارج از آیه تطهیر! ۸۹
- دلیل اول: سبک و سیاق آیات قبل و بعد ۸۹
- دلیل دوم: عدم قیاس دیگران با اهل بیت علیهم السلام ۹۰
- آیات قبل و بعد آیه تطهیر ۹۱
- روایات ۹۱
- شخصیت همسران رسول خدا صلی الله علیه و آله ۹۲
- اذیت و آزار عایشه ۹۳
- د) استاد اهل بیت علیهم السلام به آیه تطهیر ۹۶
- استناد رسول خدا صلی الله علیه و آله به آیه تطهیر ۹۷
- الف) تطبیق آیه تطهیر بر خود ۹۷

۹۸.....	ب) تطبیق آیه تطهیر بر خاندان خود.....
۹۹.....	سرّ تکرار آیه تطهیر.....
۱۰۰.....	استناد امیرالمؤمنین علیه السلام به آیه تطهیر.....
۱۰۰.....	تطبیق آیه ی تطهیر بر حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۱۰۱.....	استناد امام حسن مجتبی علیه السلام به آیه تطهیر.....
۱۰۱.....	استناد امام سجاد علیه السلام به آیه تطهیر.....
۱۰۲.....	استناد امام محمد باقر علیه السلام به آیه تطهیر.....
۱۰۲.....	تساوی اهل بیت علیهم السلام با رسول خدا صلی الله علیه و آله
۱۰۴.....	۴. آیه اولی الامر.....
۱۰۶.....	دلالت آیه اطاعت بر عصمت.....
۱۰۷.....	الف) اطاعت های ممنوع.....
۱۰۷.....	ب) اطاعت مشروط.....
۱۰۸.....	عصمت لازمه اطاعت مطلق.....
۱۰۹.....	دلیل اطاعت از اولی الامر.....
۱۱۰.....	مصدق واقعی «اولی الامر».....
۱۱۰.....	حدیث جابر.....
۱۱۲.....	حدیث ابا بصیر.....
۱۱۳.....	مصدق اولی الامر در منابع اهل سنت.....
۱۱۳.....	قرار گرفتن در ردیف خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله
۱۱۴.....	پرسش سلیم ابن قیس از امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۱۵.....	تناسب صدر و ذیل آیه.....

- ۱۱۷..... ۵. آیه صادقین
- ۱۱۸..... زمان نزول آیه صادقین
- ۱۱۹..... صادقین چه کسانی هستند؟
- ۱۱۹..... ویژگی های صادقین در قرآن
- ۱۲۴..... مصداق صادقین در روایات
- ۱۲۶..... اعتراف صریح و انحراف عجیب
- ۱۲۷..... ۶. آیه علم الکتاب
- ۱۲۸..... شهود و شهادت
- ۱۲۸..... ادعای نبوت و امامت
- ۱۲۸..... شاهدان رسالت رسول خدا ﷺ
- ۱۲۹..... نکات مهم آیه «علم الکتاب»
- ۱۲۹..... انواع شهادت خداوند متعال
- ۱۲۹..... الف) شهادت فعلی
- ۱۳۰..... ب) شهادت قولی
- ۱۳۰..... مدعیان دروغین
- ۱۳۱..... علم کتاب چیست و نزد چه کسی است؟
- ۱۳۳..... نظریه مردود زمخشری
- ۱۳۳..... علمای اهل کتاب
- ۱۳۶..... مراجعه به مفسران واقعی قرآن
- ۱۳۸..... امیرالمؤمنین علیه السلام برتر از انبیاء اولوالعزم
- ۱۴۰..... علم آصف در برابر علم امیرالمؤمنین علیه السلام

۱۴۱.....	دلالت آیه «علم الکتاب» بر عصمت
۱۴۲.....	۷. آیه اهل ذکر
۱۴۳.....	اهل ذکر چه کسانی هستند؟
۱۴۴.....	استاد امام رضا علیه السلام به آیه ذکر
۱۴۵.....	دلایل عصمت
۱۴۷.....	فصل دوم: عصمت در احادیث و روایات
۱۴۷.....	روایات مربوط به عصمت
۱۴۷.....	بررسی سند روایات باب عصمت
۱۴۸.....	روایات دسته اول: دلالت مطابقی عصمت
۱۴۸.....	۱. عصمت خمسة طيبة علیهم السلام
۱۴۹.....	۲. عصمت چهارده معصوم علیهم السلام
۱۴۹.....	۳. اعتراف علمای اهل سنت
۱۴۹.....	۴. عصمت امامان معصوم علیهم السلام
۱۵۰.....	لزوم عصمت ائمه اثنی عشری
۱۵۲.....	نکات مهم روایت
۱۵۲.....	چرا عصمت با انصاف مشخص می شود؟
۱۵۳.....	روایات دسته دوم: دلالت التزامی از عصمت
۱۵۴.....	۱. حدیث ثقلین
۱۵۴.....	اهمیت حدیث ثقلین
۱۵۵.....	حدیث ثقلین و عصمت
۱۵۶.....	عمل به حدیث ثقلین در زمان حاضر

۱۵۷.....	۲. حدیث سفینه.....
۱۵۹.....	۳. حدیث منزلت.....
۱۵۹.....	تکرار حدیث منزلت در حدیث مؤاخاة.....
۱۶۱.....	منازل هارونیه در قرآن.....
۱۶۱.....	مقام عصمت در حدیث منزلت.....
۱۶۲.....	شؤونات نبوت در مقام امامت.....
۱۶۳.....	مقام عصمت در احادیث فضائل.....
۱۶۳.....	کلامی زیبا درباره عصمت امام علیه السلام
۱۶۴.....	۱. امام معصوم علیه السلام حریص نیست.....
۱۶۶.....	۲. امام معصوم علیه السلام حسود نیست.....
۱۶۷.....	۳. امام معصوم علیه السلام غضب مذموم ندارد.....
۱۶۸.....	غضب الهی امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۶۹.....	۴. امام معصوم تابع شهوات نیست.....
۱۷۰.....	شناخت دنیا و معرفت به آخرت.....
۱۷۱.....	شهوت الهی، شهوت شیطانی.....
۱۷۳.....	فصل سوم: عصمت در ادعیه و زیارات.....
۱۷۳.....	دعای استغاثه به حضرت مهدی علیه السلام
۱۷۳.....	زیارت مخصوص امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۷۵.....	عصمت قبل از ولادت.....
۱۷۵.....	عصمت فاطمیه.....
۱۷۶.....	عصمت کبری در جامعه کبیره.....

۱۷۶.....	ثمرات عصمت و طهارت اهل بیت علیهم السلام
۱۷۸.....	منزلت و درجات یگانه
۱۸۰.....	فصل چهارم: عصمت از نظر عقل و خرد
۱۸۰.....	دلایل عقلی بعد از دلایل نقلی
۱۸۰.....	نکات قابل توجه
۱۸۲.....	منابع عقلی عصمت
۱۸۳.....	دلیل اول: اجتماع ضدین
۱۸۳.....	تفصیل بحث
۱۸۴.....	نهی از اطاعت غافلان و معصیت کاران
۱۸۵.....	دلیل دوم: اجتماع ضدین و نقیضین
۱۸۶.....	دلیل سوم: عدم پذیرش شهادت
۱۸۶.....	گواهان خلق
۱۸۷.....	نتیجه شاهد خواستن از حضرت فاطمه علیها السلام
۱۸۹.....	دلیل چهارم: سقوط درجه
۱۸۹.....	دلیل پنجم: استحقاق لعن و توبیخ
۱۸۹.....	تفصیل بحث
۱۹۰.....	اشکال دلیل پنجم
۱۹۱.....	دلیل ششم: عدم تطبیق قول با فعل
۱۹۳.....	دلیل هفتم: برتری انبیاء و اوصیاء بر ملائکه و فرشتگان
۱۹۳.....	اثمه اطهار علیهم السلام از آل ابراهیم علیه السلام هستند
۱۹۴.....	برتری اهل بیت علیهم السلام

۱. امام حافظ شریعت است ۱۹۶
- یک مقایسه ساده ۱۹۷
۲. امام مورد وثوق و اطمینان است ۱۹۷
- ادامه کار رسول خدا ﷺ ۱۹۸
- تفصیل بحث ۱۹۸
- علوم شاگردان اهل بیت ﷺ ۲۰۰
- فصل پنجم: شهادت تاریخ به عصمت بی نظیر اهل بیت ﷺ ۲۰۲
- عظمت معجزات علمی اهل بیت ﷺ ۲۰۴
۱. اخبار غیبی اهل بیت ﷺ ۲۰۴
- پیشگویی رسول خدا ﷺ از حوادث آینده ۲۰۵
- خبر غیبی امیرالمؤمنین ﷺ از تعداد بیعت کنندگان ۲۰۶
- خبر غیبی امام هادی ﷺ و شیعه شدن مرد اصفهانی ۲۰۷
۲. قضاوت‌های اهل بیت ﷺ ۲۰۸
- قضاوتی زیبا در پرتو عصمت ۲۰۹
- قضاوت صحیح با استناد بر قرآن ۲۱۰
- حداکثر دوران بارداری ۲۱۱
۳. طب الائمه ﷺ ۲۱۲
- نیاز مردم به طبیب آگاه ۲۱۳
- مسلمان شدن طبیب هندی با طبابت امام صادق ﷺ ۲۱۴
- ابتدا تحمل درد سپس درمان ۲۱۵
- خلاصه علم طب در قرآن ۲۱۶

۲۱۶.....	بی‌نیازی از طبابت.....
۲۱۷.....	حجامت.....
۲۱۸.....	۴. احادیث و کلمات اعجاب‌انگیز.....
۲۱۹.....	لشکریان عقل، لشکریان جهل.....
۲۲۰.....	روان‌شناسی جنود جهل.....
۲۲۱.....	خانواده و اجتماع.....
۲۲۲.....	سلامت زن، سلامت جامعه.....
۲۲۲.....	تقسیم کار بین همسران.....
۲۲۳.....	منع زنان از حضور در جامعه.....
۲۲۳.....	نتیجه خروج زن از خانه.....
۲۲۴.....	۵. ادعیه و مناجات بی‌نظیر اهل بیت علیهم‌السلام
۲۲۵.....	خداشناسی در دعای رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم
۲۲۵.....	مناجات مریدین در کلام زین العابدین علیه‌السلام
۲۲۶.....	مناجات شعبانیه ائمه اطهار علیهم‌السلام
۲۲۶.....	تسبیحات دوازده گانه در دعای عرفه امام حسین علیه‌السلام
۲۲۷.....	دعای مکارم الاخلاق امام العارفین زین العابدین علیه‌السلام
۲۲۸.....	عرفان صادق، عرفان کاذب.....
۲۲۹.....	معرفی مدعیان دروغین.....
۲۳۰.....	روان‌شناسی عرفان‌های کاذب و مدعیان دروغین.....
۲۳۳.....	نتیجه بحث شهادت تاریخ.....
۲۳۴.....	بحث تکمیلی: عصمت حضرت فاطمه زهرا علیها‌السلام

- ۲۳۵..... ادله عصمت حضرت زهرا علیها السلام
- ۲۳۵..... آیات قرآن
- ۲۳۶..... ۱. سورة کوثر و شأن نزول آن
- ۲۳۷..... ۲. حضرت فاطمه زهرا علیها السلام در آیه تطهیر
- ۲۳۸..... ۳. حضرت فاطمه زهرا علیها السلام در آیه صادقین
- ۲۴۱..... تناسب شأن صدیق و صدیقه در همه جا
- ۲۴۲..... توصیه رسول خدا صلی الله علیه و آله به اطاعت از فاطمه صدیقه علیها السلام
- ۲۴۲..... ملازم با صدیق و صدیقه
- ۲۴۳..... ۴. آیه اجتناء
- ۲۴۴..... ۵. آیه مودت
- ۲۴۵..... دلیل درخواست اجر و مزد
- ۲۴۶..... معنای مودت
- ۲۴۷..... قربی چه کسانی هستند؟
- ۲۴۸..... عصمت کبری
- ۲۴۹..... احادیث و روایات
- ۲۵۰..... ۱. پاره تن رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۲۵۴..... حضرت فاطمه علیها السلام پاسخ می دهد
- ۲۵۴..... نکات قابل توجه
- ۲۵۵..... عصمت عصارة روایات
- ۲۵۷..... اعتراف علمای اهل سنت
- ۲۵۸..... نتیجهی آزار اولاد حضرت زهرا علیها السلام

۲۵۸.....	چه کسانی حضرت فاطمه علیها السلام را اذیت نمودند؟
۲۵۹.....	علت شهادت حضرت زهرا علیها السلام
۲۶۰.....	نتیجه خشم و غضب الهی
۲۶۱.....	زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۲۶۳.....	نکات زیبای زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۲۶۳.....	آثار فقهی ایذاء حضرت زهرا علیها السلام

بخش سوم: پاسخ به سؤالات و شبهات / ۲۶۲

۲۶۹.....	عصمت از محکومات است
۲۷۰.....	گروه‌های سه گانه
۲۷۲.....	فصل اول: آیات متشابه در باب عصمت
۲۷۳.....	تقسیم‌بندی آیات متشابه در باب عصمت
۲۷۳.....	عصیان حضرت آدم علیه السلام
۲۷۴.....	ظلم حضرت یونس علیه السلام
۲۷۵.....	اهتمام حضرت یوسف علیه السلام در برابر زلیخا
۲۷۶.....	آزمون حضرت داود علیه السلام
۲۷۷.....	نفوذ اسرائیلیات از تورات به تفاسیر اسلامی
۲۷۷.....	تفسیر آیات متشابه توسط امام رضا علیه السلام
۲۷۸.....	و اما قوله عزوجل فی آدم علیه السلام
۲۷۹.....	و اما قوله عزوجل فی یونس علیه السلام
۲۷۹.....	و اما قوله عزوجل فی یوسف علیه السلام

- و اما قوله عزوجل فی داود علیه السلام ۲۸۰
- مراجعه به مفسران واقعی قرآن ۲۸۲
- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و آیات متشابه ۲۸۴
- استاد امام رضا علیه السلام به ضرب المثل معروف ۲۸۵
- توصیه خداوند به حفظ حرمت والدین ۲۸۷
- معنای صحیح برخی واژه‌ها در آیات و روایات ۲۸۷
- معنی ضال برای رسول خدا صلی الله علیه و آله ۲۹۱
- سهو النبی صلی الله علیه و آله و رد آن ۲۹۴
- اجماع علما در رد نظریه اسهائ النبی صلی الله علیه و آله ۲۹۶
- دلیلی دیگر بر رد «اسهائ النبی صلی الله علیه و آله» ۲۹۷
- الف) آیاتی که دلالت بر عبد بودن رسول خدا صلی الله علیه و آله دارد ۲۹۷
- ب) اعتراف خودشان ۲۹۸
- فصل دوم: فلسفه استغفارات اهل بیت علیهم السلام ۳۰۱
- استغفار حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ۳۰۱
- دعای امیرالمؤمنین علیه السلام ۳۰۱
- دعای امام حسین علیه السلام ۳۰۲
- دعای امام سجاد علیه السلام ۳۰۲
- دعای امام موسی بن جعفر علیه السلام ۳۰۳
- دلیل این تضرع و استغفارها چیست؟ ۳۰۳
۱. تعلیم و آموزش عمومی ۳۰۴
۲. استغفار برای امت ۳۰۵

۳۰۵.....	دلیل فقهی این نظریه.....
۳۰۶.....	دلیل اعتقادی این نظریه.....
۳۰۸.....	استغفار امام زمان علیه السلام برای شیعیان.....
۳۱۰.....	۳. اظهار عبودیت و شکر نعمت.....
۳۱۰.....	عبادت بی نظیر رسول خدا صلی الله علیه و آله
۳۱۱.....	۴. معنای دفعی استغفار.....
۳۱۳.....	۵. آخرین درجه معرفت الله.....
۳۱۴.....	پاسخ مناسب و کامل.....
۳۱۵.....	معرفت حضرت یوسف علیه السلام
۳۱۶.....	شیوه‌ی مردان خدا.....
۳۱۷.....	اشکال پاسخ‌های دیگر.....
۳۱۹.....	کمال اهل بیت علیهم السلام
۳۲۳.....	فصل سوم: پاسخ به شبهه افکنان بهانه‌جو.....
۳۲۳.....	۱. شبهه‌ی خواستگاری امیرالمؤمنین علیه السلام از دختر ابوجهل.....
۳۲۴.....	الف) سند حدیث.....
۳۲۴.....	ب) منبع حدیث.....
۳۲۵.....	ج) دلالت حدیث.....
۳۲۵.....	تتافی حدیث با فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام
۳۲۷.....	تتافی حدیث با سیره حضرت زهراء علیها السلام
۳۲۷.....	رضایت مطلق.....
۳۲۸.....	بهترین یاور در اطاعت خدا.....

۳۲۸	عدم مخالفت از امر همسر.....
۳۲۹	۲. حکایت پایان خطبه فدکیه.....
۳۳۰	پاسخ مناسب به سؤال و شبهه.....
۳۳۲	فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام از لسان حضرت زهرا علیها السلام
۳۳۳	پاسخ مرحوم علامه مجلسی رحمته الله
۳۳۵	شبهه عدم عصمت در کلام امیرالمؤمنین علیه السلام
۳۳۵	توصیه به روابط سالم و متقابل رهبر و مردم.....
۳۳۷	تقطیع ناجوانمردانه.....
۳۳۸	پاسخ قرآنی به کلام امیرالمؤمنین علیه السلام
۳۳۹	فصل چهارم: احادیث مفاخره معصومین علیهم السلام
۳۳۹	مفاخره حضرت زهرا علیها السلام با امیرالمؤمنین علیه السلام
۳۴۱	مفاخره امام حسین علیه السلام با امیرالمؤمنین علی علیه السلام
۳۴۳	رابطه عصمت و تبعیض.....
۳۴۵	امتحان قبل از خلقت.....
۳۴۶	حرکت با تمام ظرفیت.....
۳۴۹	۲. رابطه عصمت با جبر.....
۳۵۱	فهرست منابع.....

مقدمه استاد انصاری بویراحمدی

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

دِينًا﴾؛ امامت کمال دین و تکمیل کننده نعمت هاست که ثمره آن اسلام

ناب و مورد پسند خداوند تبارک و تعالی است.

امامت والاترین و برترین مقام جهان هستی است که فوق آن درجه و مقامی قابل تصور نیست.

مقام والای امامت را تنها چهارده نفر عهده دار شدند: حضرت ابراهیم علیه السلام، خاتم الانبیاء محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و ائمه اثنی عشر علیهم السلام، از امیرالمؤمنین علیه السلام تا خاتم الاوصیاء حضرت مهدی علیه السلام.

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام نیز با وجودی که نه پیامبر بودند، نه امام، اما دارای ولایت کلیه بوده و تمام شؤون نبوت و امامت را دارا بودند. به همین دلیل مفتخر به القابی معنادار چون «ام ابیها»، «ام الائمه» و «حجت الله علی الحجج» و... شدند.

به لطف الهی مباحث امام شناسی سالیانی است که در حوزه علمیه قم به صورت رسمی آغاز شده که منشا اثرات و برکات فراوانی بوده است. اما با

توجه به بیداری شیعی در سطح جهان از یک سو و هجمه‌های گسترده معاندان بر علیه مکتب اهل بیت علیهم‌السلام از سوی دیگر، لزوم صدر نشینی مباحث امامت بر دیگر علوم حوزوی و دانشگاهی آشکارتر می‌شود. همان گونه که اصل امامت بر سایر آموزه‌های دین برتری و شرافت خاص دارد.

روش‌های بحث پیرامون مسئله امامت

از گذشته تاکنون، مباحث امام شناسی به دو روش، درون شیعی و برون شیعی مطرح شده است. به این معنا که گاه مسئله امامت از دیدگاه شیعه مورد بحث قرار گرفته و گاه بر اساس دیدگاه‌های سایر ادیان و مذاهب مطرح شده است. و البته حجم گسترده‌ای از آثار و مباحث امامت بر اساس روش دوم صورت گرفته به گونه‌ای که در بسیاری از موارد روش اول مورد غفلت واقع شده است. بنابراین شایسته است که حوزه‌های درسی امام‌شناسی به مقدار ضرورت و نیاز از هر دو روش بهره‌گیری نموده، اگرچه لازم است فرصت بیشتری را در اختیار مباحث معرفتی امامت از منظر والای شیعه قرار دهند.

مسائل مطرح در روش اول امام شناسی

مباحثی که در روش اصیل امامت مطرح می‌شود عبارتند از: مقام و جایگاه امامت در جهان هستی، آثار و برکات وجودی امام علیه‌السلام، معرفی مصادیق والای منصب امامت، ویژگی‌ها و صفات امام علیه‌السلام، سیره و روش زندگانی امامان معصوم علیهم‌السلام، وظایف متقابل امت و امام علیه‌السلام و

بدیهی است چنین شناخت و معرفتی از اهم مباحث و مسائل است که بنابر نظر عالمان فرهیخته در حد واجب عینی و البته برای کارشناسان دین

از اوجب واجبات است. مباحث امام شناسی مبتنی بر دیدگاه شیعه که متکی بر معارف زلال ثقلین (قرآن و عترت) است، از جمله مباحثی است که کمبود آن در حوزه درسی و معرفتی به وضوح قابل مشاهده است. پر نمودن این خلاء علمی در حوزه های درسی از ضروریاتی است که به لطف الهی و عنایات حضرات معصومین^{علیهم السلام} مدت ده سال است که به صورت مستمر در جوار کریمه اهل بیت^{علیهم السلام} توسط استاد ارجمند حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ حسین گنجی «دامت برکاته» و استقبال گرم طلاب و فضلاء گرانقدر برقرار است. و خدای منان را بر این نعمت و این منت سپاسگزاریم.

امید است طرح مباحث معرفتی امامت به صورت گسترده تر در تمامی سطوح تحصیلی حوزه های علمیه سراسر کشور به نحوی که مرضی رضای حضرت بقیه الله الاعظم^{علیه السلام} باشد، رواج یابد. تا تشنگان معارف اهل بیت^{علیهم السلام} از این جویبار زلال و گوارا سیراب شوند. مجموعه حاضر که جلد دوم امام شناسی با موضوع «عصمت» و از سلسله مباحث استاد گنجی «دامت برکاته» است، پس از انتشار موفق جلد اول از این مجموعه با عناوین «مبانی امام شناسی، علم امام^{علیه السلام} و ولایت تکوینی» تقدیم جویندگان معارف ناب و علوم نورانی اهل بیت^{علیهم السلام} می شود. از زحمات همه عزیزانی که در برپایی کرسی درس امام شناسی، تدوین کتاب و انتشار فضائل اهل بیت^{علیهم السلام} تلاش فراوان نموده اند به ویژه فاضل گرامی حجت الاسلام والمسلمین فولادی تقدیر و تشکر می شود. هم چنین روح مرحوم مغفور حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج سید محسن سجادی^{علیه السلام} که مجموعه حاضر یادگار ارزشمند

ایشان است را با ذکر صلوات یاد می‌کنیم.^۱

حسن ختام طلایه و مقدمه ادای ادب و احترام ویژه نسبت به مقام شامخ استاد فرهیخته، خطیب ارزشمند ملی و اسلام شناس برجسته، حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ حسین گنجی دامت برکاته داشته و از خداوند منان دوام توفیقات ایشان را مسئلت می‌نماییم.

کثر الله امثالهم، جزاهم الله عن الاسلام اجرا ادام الله ظلهم و دامت برکاتهم
والسلام علیکم وعلی جمیع اخواننا المؤمنین فی اقطار العالم و رحمة الله و برکاته.

مجمع جهانی شیعه شناسی

انصاری بویراحمدی

۱. مرحوم حاج سید محسن سجادی رحمته الله فرزند مرحوم آیت الله سید فضل الله سجادی رحمته الله، در سال ۱۳۴۵ در شهر اصفهان و در بیت علم و تقوی دیده به جهان گشود. در دوران تحصیل عازم جبهه‌های دفاع مقدس و پس از آن وارد حوزه علمیه قم شد. طلبه‌ای بسیار فعال و مبلغی کوشا بود. روحانی گرانقدر کاروان‌های حج، عتبات و سوریه بود. و کراراً به زیارت قبور اهل بیت علیهم السلام مشرف شد. در سال ۱۳۷۴ با همکاری مسئولین استان اصفهان و مؤمنین نیکوکار، مؤسسه خیریه امام محمد باقر رحمته الله را تأسیس نمود که تا سال ۱۳۸۹ (پایان عمر شریفش) چهل هزار خانواده مستمند را تحت پوشش داشت. در بین دروس حوزه علمیه قم، به درس امام شناسی استاد گنجی علاقه وافری داشت و به صورت مستمر در این درس شرکت فعال داشته و مطالب درس امام شناسی را می‌نوشتند. مباحث عصمت درس امام شناسی استاد گنجی توسط ایشان پیاده و مکتوب شد و آماده تنظیم و انتشار بود که در مسافرت به اصفهان برای شرکت در جلسه فرهنگی مؤسسه خیریه امام محمد باقر رحمته الله در اثر سانحه تصادف به لقاء الله پیوستند. حضور تمامی مسئولان و شخصیت‌های حقیقی و حقوقی اصفهان از جمله حضرات آیات ناصری، مظاهری، مهدوی و... در مراسم ختم ایشان حکایت از عظمت و بزرگی و تأثیر گذار بودن شخصیت این طلبه گمنام و سرباز امام زمان رحمته الله داشت. کتاب حاضر یادگاری ارزشمند و باقیات الصالحاتی نیک از این عزیز است. روحش در جنان با اجداد طاهرینش محشور باد.